

При кафедрі ботаніки, екології та методики навчання біології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка 2014 р. створено Наукову лабораторію бріології. Науковий керівник – доктор біологічних наук, професор Світлана Василівна Гапон.

Лабораторія є не лише епіцентром вивчення мохоподібних природних, штучних та урбоекосистем Лівобережного Придніпров'я і Лісостепу України, але й піонерним науковим осередком із дослідження мохових угруповань, їх класифікації та питань бріосинтаксономії в Україні.

При кафедрі функціонує гербарій ПНПУ імені В.Г Короленка, який започаткований у середині ХХ ст. з ініціативи доцента кафедри ботаніки Р. В. Ганжі. Нині у фондах гербарію нараховується понад 10000 аркушів зі зразками флори не тільки Полтавщини, а й інших регіонів України та близького зарубіжжя, зібраних студентами та викладачами під час експедиційних виїздів та у ході проведення наукових досліджень. У вересні 2009 р. гербарій ПНПУ імені В. Г. Короленка був внесений до міжнародного гербарного списку «Index Herbariorum» (PWU, куратор – кандидат біологічних наук, доцент Л. М. Гомля). Щорічно гербарний фонд поповнюється близько 700 гербарними зразками.

При кафедрі ботаніки, екології та методики навчання біології функціонують студентські гуртки та проблемні групи

№ з/п	Назва наукового гуртка	Керівник гуртка	Кількість студентів
	Ботанічний гурток	Гомля Л.М.	8

№ з/п	Назва проблемної групи	Керівник групи	Кількість студентів
1.	Сортове різноманіття культурних рослин Полтавщини.	Онiпко В.В.	4
2.	Методика навчання природничих дисциплін.	Онiпко В.В..	3
3.	Бріофлора та мохова рослинність Лісостепу України».	Гапон С.В.	4
4.	Флора та рослинність Полтавщини.	Гапон С.В.	5
5.	Морфологія і фізіологія лучних рослин	Орлова Л.Д.	11

	Лівобережного Лісостепу України		
6.	Біоетика	Дяченко-Богун М.М.	8
7.	Різноманітність та охорона весняноквітучих ефемероїдів Полтавщини	Шкура Т.В.	8
8.	Сортове різноманіття культурних рослин Полтавщини	Іщенко В.І.	9
9.	Дослідження фіторізноманітності природно-заповідних об'єктів	Ханнанова О.Р.	7
10.	Вивчення рослинності річкових долин Полтавщини	Гомля Л.М.	4
11.	«Видове та сортове різноманіття культурних рослин лівобережного Лісостепу України»	Максименко Н.Т.	3

Результати роботи висвітлені у вигляді студентських публікацій:

Студентські монографії у співавторстві із науковими керівниками:

1. Natural Remedies for Pest, Disease and Weed Control / Chapter 8. Pospelov S.V., Pospelova G.D., Onipko V.V., **Semenko M.V.** Fungistatic Properties of Lectin-containing Extracts of Medicinal Plants / edited by Chukwuebuka Egbuna, Barbara Sawicka. Academic Press, 2019.- p.91-106/ DOI: 10.1016/B978-0-12-819304-4.00008-7/ <https://www.elsevier.com/books/natural-remedies-for-pest-disease-and-weed-control/egbuna/978-0-12-819304-4>

Самостійні студентські публікації:

1. Балацька Ю.Д. Вплив на організм людини забрудненої питної води. / Ю.Д. Балацька, К.С. Приходько // Формування національної ідентичності молоді: синергія теорія та практика: мат-ли Всеукр.наук.-прак. конф. для молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (3-5 квітня 2-19 р., м. Полтава) / за заг.ред. М.В. Гриньової; Полтав. нац.пед ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 6-8 (0,2 д.а.) (Керівник ас. Максименко Н.Т.).

2. Балацька Ю.Д. Значення державного підприємства «Гадяцьке лісове господарство» для ефективного функціонування екологічно стабільних

територій/ Ю.Д. Балацька // Ефективне функціонування екологічно стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти : м-ли III Міжн. наук.- практ. інтернет-конф. – Полтава, 2019. – С. 126-128. (0,2 д.а.) (Керівник доц. Шкура Т.В.).

3. Березанець М.М. Ефемероїди ботанічного саду м. Полтава / М.М. Березанець // Сучасні досягнення природничих наук : м-ли Всеукр. студ. наук.- практ. конф. – Полтава, 2019. – С. 15-18. (0,2 д.а.) (Керівник доц. Шкура Т.В.).

4. Березанець М.М. Роль екологічної просвіти для збереження первоцвітів Полтавщини / М.М. Березанець // Ефективне функціонування екологічно стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти : м-ли III Міжн. наук.- практ. інтернет-конф. – Полтава, 2019.– С. 132-134. (0,2 д.а.) (Керівник доц. Шкура Т.В.).

5. Білан Т.О. Військово-патріотичне виховання – невід’ємна складова національно-патріотичного виховання / Т.О. Білан // Формування національної ідентичності молоді: синергія теорія та практика: мат-ли Всеукр. наук.-прак. конф. для молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (3-5 квітня 2-19 р., м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової; Полтав. нац. пед ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава: Астроя, 2019. – С.14-15. (0,2 д.а.) (Керівник доц. Іщенко В.І.)

6. Білан Т.О. Природно-заповідні об’єкти як структурні елементи локальної екомережі Гадяцького району (Полтавська область) / Т.О. Білан // Сучасні досягнення природничих наук : м-ли Всеукр. студ. наук.-практ. конф. – Полтава, 2019. – С. 18-20. (0,2 д.а.) (Керівник ас. Ханнанова О.Р.).

7. Добриніна Д.О. Сортовивчення озимої пшениці в умовах околиць с. Ряске Машівського району Полтавської області / Д.О. Добриніна // Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXVI Каришинські читання) : м-ли Міжн. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 30-31 травня 2019 р.) / За заг. ред. проф. М.В. Гриньової. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 126-128. (0,2 д.а.) (Керівник доц. Іщенко В.І.).

8. Добродєєва І.С. Екологічне виховання молоді. / І.С. Добродєєва, М.О. Пилипенко // Формування національної ідентичності молоді: синергія теорія та практика: мат-ли Всеукр.наук.-прак. конф. для молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (3-5 квітня 2-19 р., м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової; Полтав. нац.пед ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 39-41. (0,2 д.а.) (Керівник ас. Максименко Н.Т.).

9. Ємець А.В. «Хвойні рослини та їх значення в природі». Техногенно-екологічна безпека України: стан та перспективи розвитку / матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет – конференції, Ірпінь 04-15

листопада 2019 р. Університет ДФС України. Ірпінь, 2019. С. 252-254. (0,2 д.а) (Керівник проф. Дяченко-Богун М.М.).

10. Жук М.В. Міграція речовин як важливий компонент функціонування лучних фітоценозів / М.В. Жук / Інноваційні наукові дослідження: світові тенденції та регіональний аспект: матер. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 29-30 листопада 2019 р.). – Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2019. – Ч. 1. – С. 144-146. (0,2 д.а.). (Керівник проф. Орлова Л.Д.)

11. Запорожец В.К. Основные угрозы существования популяции *Anacamptis palustis* (Jacq.) R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase в окрестностях села Нижние Млины Полтавского района Полтавской области / В.К. Запорожец // Модернизация профессиональной подготовки специалистов в области естественнонаучного образования : м-лы Междунар. научно-практ. конф. студентов / Под ред. В.Э. Огородник. Белорусский национальный пед. ун-ет. – Минск, 2019. – С. 105-109. (0,2 д.а.). (Керівник проф. Орлова Л.Д.)

12. Колісник Т. М. Рослини-символи як засіб патріотичного виховання молоді / Т.М. Колісник // Формування національної ідентичності молоді: синергія теорія та практика: мат-ли Всеукр.наук.-практ. конф. для молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (3-5 квітня 2-19 р., м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової; Полтав. нац. пед ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 55-57. (0,3 д.а.) (Керівник проф. Оніпко В.В.).

13. Кравченко Д.В. Екологічна освіта: необхідна умова виховання учнівської та студентської молоді / Д.В. Кравченко // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» XXVI Каришинські читання. За заг. ред. проф. М.В. Гриньової. Полтава: Астроя, 2019. – С. 177-179 (0,3 д.а.) (Керівник проф. Оніпко В.В.).

14. Кравченко Д.В. Національно-патріотичне виховання молоді у сучасному розумінні / Д.В. Кравченко // Формування національної ідентичності молоді: синергія теорія та практика: мат-ли Всеукр.наук.-практ. конф. для молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (3-5 квітня 2-19 р., м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової; Полтав. нац. пед ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 63-64. (0,3 д.а.) (Керівник проф. Оніпко В.В.).

15. Кравченко Д.В. Особливості застосування ділової гри на уроках біології Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Технології професійного розвитку педагога: спадщина А.С. Макаренка і пріоритети української освіти» та всеукраїнських науково-практичних семінарів «Управлінська майстерність керівника навчального закладу», «Управління

проектами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» (м. Полтава, 13-14 березня 2019 р.) / За заг. ред. проф. М.В. Гриньової. Полтава: ПНПУ, 2019. – С. 80-81. (0,2 д.а.) (Керівник проф. Оніпко В.В.).

16. Місан М.О. Охорона та збереження весняних ефемероїдів./ М.О. Місан //Формування національної ідентичності молоді:синергія теорія та практика: мат-ли Всеукр.наук.-прак. конф. для молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (3-5 квітня 2-19 р., м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової; Полтав. нац.пед ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 84-85. (0,2 д.а.) (Керівник ас. Максименко Н.Т.).

17. Могильник Ж.В. Формування ключових і предметних компетентностей студентів шляхом практично орієнтованого навчання / Могильник Ж.В. // Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXVI Каришинські читання) : матер. міжн. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 30-31 травня 2019 р.) / За заг. ред. проф. М.В. Гриньової. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 212-214. (0,2 д.а.). (Керівник проф. Орлова Л.Д.)

18. Потапова А. Короткий огляд історії вивчення лучних фітоценозів Полтавщини / А. Потапова // Сучасні досягнення природничих наук : матер. Всеукр. студент. наук.-практ. конф. – Полтава, 2019. – С. 127-130. (0,3 д.а.). (Керівник проф. Орлова Л.Д.)

19. Похил Н. Важливість патріотичного виховання в школі / Н. Похил // Формування національної ідентичності молоді:синергія теорія та практика: мат-ли Всеукр. наук.-прак. конф. для молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (3-5 квітня 2-19 р., м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової; Полтав. нац. пед ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 123-125. (0,2 д.а.) (Керівник доц. Іщенко В.І.)

20. Семенко М.В. Продуктивність та якість сировини звіробою звичайного (*Nuregicum perforatum L.*) сорту Топаз за умов культивування / М.В. Семенко Сучасні досягнення природничих наук : мат-ли Всеукр. студ. наук.-практ. конф. (для молодих науковців, студентів, магістрантів, аспірантів) (18-19 квітня 2019 р., м. Полтава) ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка / За заг. ред. проф. Гриньової М.В. – Полтава, 2019. – С. 141-145 (0,2 д.а.) (Керівник проф. Оніпко В.В.).

21. Снагощенко А.О. Експерсія в природу як форма екологічного виховання учнів / А.О. Снагощенко // Формування національної ідентичності молоді: синергія теорія та практика: мат-ли Всеукр.наук.-прак. конф. для молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (3-5 квітня 2-19 р., м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової; Полтав. нац. пед ун-т імені

В.Г. Короленка. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 138-140. (0,3 д.а.) (Керівник проф. Оніпко В.В.).

22. Улько А.В. Взаєморозуміння між людьми між людьми як соціально-особистісна цінність / А.В. Улько // Формування національної ідентичності молоді: синергія теорія та практика: мат-ли Всеукр.наук.-практ. конф. для молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (3-5 квітня 2-19 р., м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової; Полтав. нац. пед ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 158-161. (0,3 д.а.) (Керівник проф. Оніпко В.В.).

23. Хоменко О. Найбільш поширені лучні рослинні ресурси та їх в роль у житті людини / О. Хоменко / Сучасні досягнення природничих наук : матер. Всеукр. студент. наук.-практ. конф. – Полтава, 2019. – С. 162-164. (0,2 д.а.) (Керівник проф. Орлова Л.Д.).

24. Христич О.В. «Антропогенні чинники що впливають на формування екологічного стану поверхневих вод басейну річки Ворскла» Техногенно-екологічна безпека України: стан та перспективи розвитку / матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет – конференції, Ірпінь 04-15 листопада 2019 р. Університет ДФС України. Ірпінь, 2019. С. 221-224. (0,2д.а) (Керівник проф. Дяченко-Богун М.М.).

Студентські публікації у співавторстві із науковими керівниками:

1. Березанец М.М., Шкура Т.В. Пути охраны редких степных эфемероидов Полтавской области (Украина) / Т.В. Шкура, М.М. Березанец // Модернизация профессиональной подготовки специалистов в области естественнонаучного образования» : м-лы Междунар. научно-практ. конф. студентов / Под ред. В.Э. Огородник. Белорусский национальный пед. ун-ет. – Минск, 2019. – С. 30-35. (0,2 д.а.).

2. Гапон С.В., Місан М.О. Використання міських рослин для формування предметних компетентностей в розділі «рослини» шкільного курсу біології : // Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXVI Каришинські читання) : матер. міжн. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 30-31 травня 2019 р.) / За заг. ред. проф. М.В. Гриньової. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 100-102. (0,2 д.а.)

3. Гапон С.В., Орлова Л.Д., Коваль О.В. Патріотичне виховання студентської молоді засобами природи / С.В. Гапон, Л.Д. Орлова, О.В. Коваль // Формування національної ідентичності молоді: синергія теорії та практики: мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф. для молодих науковців (учнів, студентів, магістратів, аспірантів) (3-5 квітня 2019 р. м. Полтава) Полт. нац. пед. ун-т.

імені В.Г. Короленка / за заг. ред. М.В. Гриньової; Полт. нац. пед. ун-т. імені В.Г. Короленка. – Полтава: Астрія, 2019. – С. 25-27 (0,2 д.а.).

4. Гапон С.В., Сірик Я.О. Екологічне виховання учнівської молоді в процесі вивчення біології, розділу «Рослини» //Формування національної ідентичності молоді: синергія теорії та практики: мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф. для молодих науковців (учнів, студентів, магістратів, аспірантів) (3-5 квітня 2019 р. м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової; Полт. нац. пед. ун-т. імені В.Г. Короленка. – Полтава: Астрія, 2019. – С. 28-29 (0,2 д.а.).

5. Гапон Ю.В., Продайко І.О. Мохи агроценозів м. Полтави та її околиць/ Ю.В. Гапон, І.О. Продайко // Сучасні досягнення природничих наук : м-ли Всеукр. студ. наук.-практ. конф. (для молодих науковців, студентів, магістрантів, аспірантів) (18-19 квітня 2019 року м. Полтава) / за заг. ред. проф. М.В. Гриньової. – Полтава, 2019. – С. 36-38. (0,2 д.а.).

6. Гомля Л.М. Екологічне освіта та виховання студентів під час проведення польової практики/ Л.М. Гомля, С.А. Знайко// Формування національної ідентичності молоді: синергія теорії і практики: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 3-5 квітня 2019 р.) - Полтава, 2019.- С. 30-31 (0,3 д.а.)

7. Гомля Л.М. Зміст і форми національно-патріотичного виховання студентської молоді/ Л.М. Гомля, С.А. Знайко// Формування національної ідентичності молоді: синергія теорії і практики: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 3-5 квітня 2019 р.) - Полтава, 2019.- С. 31-32 (0,3 д.а.)

8. Запорожець В.К. Сучасний стан та шляхи збереження охоронюваної лучної флори околиць села Нижні Млини Полтавського району Полтавської області / В.К. Запорожець, Л.Д. Орлова / Матер. наук.-практ. конф. Всеукр. конкурсу студентських наукових робіт за спеціальністю «Екологія» (20-22 березня 2019 року). – Полтава: ПолтНТУ, 2019. – С. 35. (0,1 д.а.).

9. Лантухова Т.М. Визначення екологічного стану атмосферного повітря у центральній частині м. Полтава за допомогою дендроіндикації / Т.М. Лантухова, О.Р. Ханнанова // Техногенно-екологічна безпека України: стан та перспективи розвитку : м-ли ІХ Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. – Ірпінь, 2019. – С. 215-216. (0,2 д.а.).

10. Лимар Н.О. Національно-патріотичне виховання молоді у закладах вищої освіти/ Н.О. Лимар, О.Р. Ханнанова // Формування національної ідентичності молоді: синергія теорії та практики : м-ливсеукр. наук.-практ. конф. – Полтава, 2019. – С. 68–70. (0,2 д.а.)

11. Мороз Ю.М Роль природно-заповідного фонду в розвитку екологічної освіти на прикладі особливостей ботанічного заказника «Драбинівка» / Ю.М. Мороз, Л.М. Гомля // Методика навчання природничих дисциплін у середній

та вищій школі» (XXVI Каришинські читання) : м-ли Міжн. наук.-практ. конф. / За заг. ред. проф. М.В. Гриньової. – Полтава: ПП «Астроя», 2019. – С. 217-218. (0,3 д.а.).

12. Орлова Л.Д. Важливість біоекологічного аналізу флори в системі фахової підготовки екологів / Л.Д. Орлова, О.В. Коваль, Є.М. Власенко / Управління якістю підготовки фахівців : матер. Всеукр. наук.-методичн. конф. – Одеса: ОДЕКУ, 2019. – С. 126-128. (0,2 д.а.).

13. Орлова Л.Д. Стан вивчення кругообігу речовин у вищих навчальних закладах при підготовці фахівців з біології / Орлова Л.Д., Власенко Є.М., Коваль О.В. // Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXVI Каришинські читання) : матер. міжн. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 30-31 травня 2019 р.) / За заг. ред. проф. М.В. Гриньової. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 242-244. (0,2 д.а.).

14. Орлова Л.Д., Гапон С.В., Коваль О.В. Формування екологічної свідомості студентів при проведенні екскурсій в лучні фітоценози //Формування національної ідентичності молоді: синергія теорії та практики: мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф. для молодих науковців (учнів, студентів, магістратів, аспірантів) (3-5 квітня 2019 р. м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової; Полт. нац. пед. ун-т. імені В.Г. Короленка. – Полтава: Астроя, 2019. – С.100-102 (0,2 д.а.).

15. Телятник Т.М. Деякі аспекти професійної самоідентифікації студентської молоді / Т.М. Телятник, Т.В. Шкура // Формування національної ідентичності молоді: синергія теорії та практики: Матер. Всеукр. наук.-практ. конф. Для молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (3-5 квітня 2019 р., м. Полтава) / за заг. ред. М.В. Гриньової. – Полтава: Астроя, 2019. – С. 147-148. (0,2 д.а.).

16. Ханнанова О.Р. Визначення екологічного стану атмосферного повітря у районі автовокзалу м. Полтава / О.Р. Ханнанова, І.С. Добродєєва // Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку : III міжн. наук.-практ. інтернет-конф. – Бердянськ, 2019. – С. 24-25. (0,2 д.а.).

17. Ханнанова О.Р. Визначення ступеня забруднення атмосферного повітря автотранспортом у районі автовокзалу м. Полтава / О.Р. Ханнанова, І.С. Добродєєва // Nowoczesna nauka: teoria i praktyka : mater. III Międz. konf. nauk.-prakt. / Pod red. S. Gorniaka. – Katowice: Nowa nauka, 2019. – S. 5-6. (0,2 д.а.).

18. Ханнанова О.Р. Дослідження характеристик транспортних потоків на вулицях міста Полтава / О.Р. Ханнанова, А.А. Арканова // Екологія+ : научно-производственный экологический журнал. – 2019. – Вып. 2 (71). – С. 23-27. (0,4 д.а.).